

НАТО – УКРАЇНА: МІЖНАРОДНЕ МИРОТВОРЧЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто міжнародне миротворче співробітництво між НАТО та Україною. Висвітлюється важливість та ефективність співпраці для забезпечення безпеки та стабільності в Європі. Розглядаються заходи та програми підтримки надані НАТО Україні, спрямовані на підвищення обороноздатності та розвиток демократичних інститутів.

Ключові слова: НАТО, Міжнародний мир, співпраця, безпека, миротворчі операції, мир, мирне життя.

Abstract

International peacekeeping cooperation between NATO and Ukraine is analyzed. The importance and effectiveness of cooperation for ensuring security and stability in Europe is highlighted. The measures and programs of support provided by NATO to Ukraine aimed at increasing defense capabilities and developing democratic institutions are considered.

Keywords: NATO, international peace, cooperation, security, peacekeeping operations, peace, peaceful life.

Вступ

У пошуку постійного миру та стабільності у світі, взаємодія між країнами та міжнародними організаціями стає важливим чинником. Один із ілюстративних прикладів такої співпраці – партнерство між НАТО та Україною. НАТО, як велика міжнародна організація, спрямована на забезпечення міжнародного миру та безпеки, об'єднує країни для зміцнення стабільності та захисту прав людини. З моменту отримання незалежності Україною у 1991 році, співпраця з НАТО стала важливим кроком у розвитку української держави як сучасної та незалежної. Для України, яка прагне досягти міжнародної безпеки та стабільності, співпраця з НАТО не лише підтримує національну безпеку, але й відкриває нові можливості для модернізації Збройних Сил та зміцнення обороноздатності.

Основна частина

Донедавна сучасний світ постійно постає перед викликами міжнародної безпеки та стабільності. Умови глобальних загроз і конфліктів змушують країни шукати спільні рішення та співпрацювати для забезпечення миру та безпеки. Один із ключових гравців у цьому контексті — Північноатлантичний альянс (НАТО) та його співпраця з Україною.

Після трагічних подій 11 вересня 2001 року в США, НАТО змінив свою стратегію, звертаючи увагу з колективної оборони на колективну безпеку [1]. Це стало відповіддю на нові глобальні виклики та загрози, які вимагали більш активної ролі в забезпеченні стабільності та миру в світі. Альянс перетворився на важливий інструмент для проведення миротворчих операцій та операцій по стабілізації, поклавши акцент на спільність дій та взаємодопомогу. Україна, хоча не є членом НАТО, стала активним учасником миротворчих операцій, що відбуваються під егідою ООН та під проводом Альянсу. Ця участь відбувається у рамках широкого спектру заходів співпраці, які включають політичні консультації, безпеку, військове співробітництво та операції із підтримки миру.

Мета взаємодії України з НАТО у військовій сфері полягає в ефективному використанні теоретичного та практичного досвіду, накопиченого Альянсом. Україна отримує допомогу для реформування своїх Збройних сил, підготовки військових контингентів та відповідної інфраструктури для спільних миротворчих операцій [2].

За рамками військової сфери, Україна та НАТО також взаємодіють у політичних та безпекових питаннях, що дозволяє спільно вирішувати виклики міжнародної безпеки. Україна бере участь у різноманітних заходах Програми «Партнерство заради миру», включаючи засідання Комісії Україна – НАТО на рівні міністрів оборони, Військового комітету Україна – НАТО, Ради євроатлантичного партнерства, а також у спільних військових навчаннях, семінарах та конференціях. Українські

військовослужбовці регулярно беруть участь у цих заходах, де вони отримують можливість обміну досвідом інших країн-членів НАТО, підвищуючи свою кваліфікацію та готовність до спільних операцій.

Важливим етапом взаємодії України з НАТО стало затвердження Верховною Радою України Постанови від 3 липня 1992 року № 2538-XII «Про участь батальйонів Збройних сил України в Миротворчих Силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». Це стало відомим кроком в історії співпраці України з міжнародними миротворчими структурами.

Українські військові активно брали участь у миротворчих місіях на Балканах, надаючи свою підтримку в зонах конфлікту та допомагаючи відновленню мирного життя. Ця участь не тільки сприяла зміцненню міжнародного партнерства, а й демонструвала відданість України міжнародним нормам безпеки та миру [3].

Важливими етапами співпраці стали також регулярні засідання Комісії Україна – НАТО на рівні міністрів оборони, де обговорюються ключові питання співпраці та визначаються нові напрямки спільних дій. Крім того, засідання Військового комітету Україна – НАТО на рівні начальників штабів дає можливість висловлювати власні погляди та ідеї щодо оптимальних форм співпраці та взаємодії.

Рада євроатлантичного партнерства, у рамках якої відбуваються засідання командувачів родів і видів військ, стала платформою для обміну найкращими практиками та розгляду питань, пов'язаних із забезпеченням безпеки в Євро-Атлантичному регіоні.

Україна та НАТО продовжують розвивати свою співпрацю у всіх сферах, від політичної до військової. Програма «Партнерство заради миру» стала важливим інструментом цієї співпраці, дозволяючи поглиблювати взаємне розуміння та спільні дії на шляху до забезпечення стабільності та безпеки в регіоні.

Високий рівень взаємодії між Україною та НАТО свідчить про взаємний інтерес у зміцненні міжнародної безпеки та миру. Разом, вони продовжують рухатися вперед, демонструючи свою готовність до спільних викликів та досягнень у миротворчій сфері.

Україна, незважаючи на складні внутрішні та зовнішні виклики, залишається відданою ідеї зміцнення міжнародної безпеки та співпраці з НАТО. Одним із ключових напрямків цієї співпраці є участь у міжнародних миротворчих операціях під проводом Альянсу. Ці операції є важливим інструментом забезпечення миру та стабільності у світі, де Україна приймає активну участь. Зокрема, українські миротворці брали участь у місіях під егідою ООН та НАТО, таких як місія в Косово (KFOR), місія в Афганістані (Resolute Support Mission), місія в Іраку (NATO Training Mission-Iraq), а також інших миротворчих операціях. Участь у цих місіях дозволяє українським військовим не лише набувати досвід, але й демонструвати високий рівень професіоналізму та відданість ідеям міжнародної безпеки [4].

Безперечно, участь України у миротворчих операціях є важливим компонентом стратегії національної безпеки. Це дозволяє країні активно долучатися до зміцнення міжнародної безпеки та сприяти мирному врегулюванню конфліктів. Крім того, ця участь підтверджує високий ступінь взаємодії України з міжнародними партнерами, зокрема з НАТО, і готовність країни приймати на себе відповідальність за міжнародну безпеку та стабільність.

Висновок

Співпраця між Україною та НАТО у миротворчій сфері є важливим кроком на шляху до забезпечення міжнародної безпеки та стабільності. Ця співпраця демонструє високий рівень взаємодії та відданість ідеям миру та безпеки, а також готовність об'єднувати зусилля для досягнення спільних цілей. Україна, не будучи членом НАТО, продовжує бути активним учасником міжнародних миротворчих операцій під проводом Альянсу, підтверджуючи свою готовність і відданість принципам міжнародної безпеки та співпраці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Олійник О.М. Воєнно-економічна безпека України в епоху локальних збройних конфліктів. *Воєнна історія*. 2003. № 2.
2. Акулов С. Міжнародні миротворчі операції як політичний інструмент врегулювання воєнно-політичних конфліктів *Політичний менеджмент*. 2005. № 2 (11).

3. Голопатюк Л. С. Миротворча діяльність збройних сил України у сучасній системі міжнародної безпеки. *Матеріали міжнародної конференції «Оборонна політика України: реалії та перспективи»*. URL: http://www.dcaf.ch/docs/BM_bodruk1_UKR_NIISP3_07.pdf.

4. Поляков Л., Мельник О. Україна–НАТО: спільна миротворча діяльність. *Український Центр економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова*. 11.09.2003. URL: <http://www.uceps.org/ua/>

Туржанська Ірина Дмитрівна – студентка групи 2БС-22б, факультет інформаційних технологій і комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: turzhanskayaryna@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціально-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Turzhanskaya Iryna – student of group 2BS-22b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: turzhanskayaryna@gmail.com

Supervisor: Kornienko Valery – Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: valkorney1958@gmail.com